Postexilische profeten
(4) Zacharia 7:1–9:10

Driebergen, 27 november 2018

Willem J. Ouweneel

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

Zach. 7:1–9:10

Het ware vasten; het komende heil; Israëls naburen; de komst van Sions Koning

Onderverdeeld:

I. Zc 7:1–8:13 (1e les)

II. Zc 8:14–9:10 (2e les)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

Nieuwe openbaringen

Indeling: reeds behandeld:

Deel 1 – 2e jaar van Darius: inleiding (Zc 1:1-6)

Deel 2 – Boek van de acht ‘gezichten’ (Zc 1:7–6:15)

Nu te bespreken:

Deel 3 – 4e jaar van Darius: nieuwe openbaringen (Zc 7–8)

Deel 4 – Eerste ‘last/Godsspraak’ (Zc 9–11), daarvan het eerste stuk: Zc 9:1-13

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

Nieuwe openbaringen (7:1-3a)

Vs1 4e jaar van Darius = 518 v.C. (vgl. 1:1,7 tweede jaar)

Kislev: 9e maand, d.i. december/januari

Vs2 zeer onduidelijk: stuurt Bethel gezanten? Of stuurt men gezanten naar Bethel óf naar het 'huis van God'?

Vs2v. kernpunt: gunst van JHWH verzoeken, nl. om te weten: 'wanneer moeten wij precies vasten?' (antwoord was taak van de priesters: Dt 33:9v.; Ml 2:7, maar ook van de profeten; hier Hg en Zc, later Ml; later: rabbi's)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

Nieuwe openbaringen (7:3b-6)

Vs3b ‘wenen’ = het hele ritueel van een vastendag (moet ik nog vasten nu de nieuwe tempel [bijna] klaar is?):

- 5e maand: 9e Av, tempelbrand, 2Kn 25:8v.
- 7e maand [3e dag]: moord op Gedalja (2Kn 25:25v.)

Vs4v. *Gods eerste antwoord:* was het een écht vasten, van binnenuit met je hart? Of was het slechts een uitwendig ritueel (vs6)?

‘Zeventig jaar’: ca. 586 – 518 v.C., ca. 68 jaar

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

Nieuwe openbaringen (7:7b)

Vs7 vroegere profeten: zie vooral Js 1:10-20; *58:6-14;* Am 5:24 e.a.

Vs7b Juda toen nog bewoond: de drie delen:

(a)het heuvelland (het 'gebergte van Judea', incl. Jeruzalem & de omliggende steden)

(b)het Zuiderland (de *Nègev*-woestijn)

(c)de *Sjefélah* (kuststrook noord–zuid langs de kustlijn, o.a. vlakte van Sjaron)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

Nieuwe openbaringen (7:8-10)

Vs8-10 *Gods tweede antwoord* (d.m.v. vroegere profeten): het ware vasten gaat gepaard met godvruchtige daden:

- *Positief:* eerlijke rechtspraak (geen aanzien des persoons, geen steekpenningen)
- *Positief:* liefde & barmhartigheid jegens elkaar i.h.a.
- *Negatief:* de armen & zwakken ('weduwen & wezen') niet uitbuiten
- *Negatief:* geen onheil jegens anderen beramen

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

Nieuwe openbaringen (7:11v.)

Vs11v respons destijds: 4 manieren om te zeggen dat Juda totaal geen aandacht aan de vroegere profetische woorden geschonken had:

- weigeren er acht op te slaan
- hun *schouders* ertegenin zetten (dus actief verzet)
- *oren* toestoppen
- *hart* als diamant maken (keihard)

Gevolg: Gods toorn > verwoesting > ballingschap

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

Nieuwe openbaringen (7:13v.)

Vs13 zo ook nu: God & zijn Torah zijn niet veranderd: het appèl ervan blijft bestaan

N.B. *Woord* en *Geest* (vs12)

Vs14 nog steeds de woorden van de vroegere profeten > destijds geheel vervuld (586 v.C.); maar er is ook een toekomstige vervulling mogelijk: zie het jaar 70 n.C.

'Liefelijke land': lett. 'land van begeerte' (HSV: begerenswaardige land)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

De tien beloften (8:1-3a)

8:1 *Gods derde woord tot Juda* (d.m.v. Zc): een kleine decaloog: 10x 'Zo zegt JHWH': heerlijke beloften van herstel voor stad & land (korte én lange termijn):

(1) vs2 Gods 'ijver' voor Sion: haar herstel (1:14v) & het oordeel over haar vijanden

(2) vs3 Ik zal terugkeren tot Sion & daar 'wonen' (maar geen *Sjechinah*… > definitieve vervulling in het Messiaanse rijk!) (1:16)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

De tien beloften (8:3b-5)

Nieuwe naam van Sion: *Ir haÈmet* (‘stad van de trouw [of waarheid]’, want (a) de inwoners zullen *getrouwen* (*waarachtigen*) zijn, (b) de *waarheid* van de Torah zal er centraal staan & verkondigd worden

Naam van de tempelberg: *Har haQodesj*, ‘Heilige Berg’

(3) vs4v. Jeruzalem: toneel van vredige ouderdom & vrolijke jeugd op straten & pleinen (1e vervulling onder Simon de Makkabeeër, 141-134 v.C.): zie 1 Makk. 14, en uiteindelijk in het Messiaanse rijk

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

1 Makkabeeën 14:4,8-13

“In de tijd dat Simon [de Makkabeeër] regeerde, had Judea rust. Hij streefde het welzijn van zijn volk na, en iedereen leefde gelukkig in de dagen van zijn roemrijke heerschappij. (…) De mensen bebouwden hun grond in vrede, het land bracht gewassen voort en de bomen in de vlakte droegen vrucht. De oude mannen zaten in de straten en spraken over ieders voorspoed, de jonge mannen droegen prachtige krijgsgewaden. Simon voorzag de steden van voedsel en rustte ze uit met verdedigingswerken. Zijn roem reikte tot aan de uiteinden van de aarde. Hij gaf vrede aan het land en in Israël heerste grote vreugde. Ieder zat onder zijn wijnrank en zijn vijgenboom, en er was geen reden meer om bang te zijn. Alle vijanden waren in die tijd uit het land verdwenen en alle koningen waren overwonnen.”

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

De tien beloften (8:6-8)

(4) vs6 ‘Zou iets voor JHWH te wonderlijk zijn?’ (vgl. Gn 18:14; Jr 32:6; Mt 19:26) (Juda kon zich nauwelijks voorstellen dat Gods heerlijke beloften ooit in vervulling zouden [kunnen] gaan)

(5) vs7v Gods volk (voor zover nog steeds verstrooid) verlost uit oost & west & teruggebracht naar Sion > hernieuwde relatie tussen God & zijn volk: nieuw verbond (Jr 31) in ‘trouw/waarheid’ en ‘gerechtigheid’, beide van Gods kant én ’s mensen kant

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

De tien beloften (8:9v)

(6) vs9-13 Nu de tempel voltooid is [! dat is de kern!], moeten jullie sterk zijn! (Rasji)

De vroegere tijd (vóór de tempelvoltooiing) beschreven in Hg 1:6-11; 2:15-20 (de profeten hier zijn Hg en Zc)

Het was een tijd van

- voedselgebrek, honger (slechte oogsten)
- tegenstand door de naburige vijanden (Ea 4)
- onderlinge twisten (van Godswege! 2Kr 10:15; 11:4)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

De tien beloften (8:11-13)

vs11v mét de voltooiing van de tempel is een nieuwe tijd van voorspoed (geestelijke & fysiek) voor Juda begonnen: koren, wijn, [graan]oogst, dauw

Alles voor *sje'érit hâᶜâm*, 'overblijfsel van het volk'

Vs13 vroeger een vloek, nu een zegen voor de wereld

N.B. voor héél Israël en Juda (12 stammen! > Mess. rijk)

Gods verlossing voor Israël >> Israël een 'zegen' in de zin van Gn 12:2 (in/door de Messias!) Einde 1e les

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

De tien beloften (8:14-17)

(7) vs14-17 de eis van sociale gerechtigheid

Vs14 het ‘berouwde’ God niet dat Hij het oordeel over het zondige Juda had aangekondigd & voltrokken (*vgl*. als contrast: Am 7:3,6; Jn 3:10)

Vs15 de aanstaande zegen zo zeker als het voorafgaande oordeel (béíde een daad van *liefde*!): ‘heb geen angst’!

Vs16v wat God *haat*: onwaarheid spreken, oneerlijke rechtspraak (7:9v), onheil beramen, valse eden (5:3)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

De tien beloften (8:17-19)

Talmoed (Avoth): de wereld gebaseerd op de pijlers van waarheid, gerechtigheid & vrede (allereerst 'in de poorten': de overheid en de rechterlijke macht)

Vgl. Mi 6:8: (a) recht (*misjpat*) doen, (b) *chèsed* (daden van barmhartigheid) liefhebben, (c) in ootmoed (of zuiverheid) wandelen met God

(8) vs18v antwoord op 7:3: stop met uitwendige rituelen & doe daden van goedheid & liefde (vgl. 1Ko 11 over de viering van het avondmaal)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

De tien beloften (8:18v)

De vier vastendagen (historische volgorde):

- 10e mnd: 10 Téveth 587 v.C.: begin van de belegering van Jeruzalem (2Kn 25:1; Jr 52:4)
- 4e mnd: 9 Tammoez 586 v.C.: eerste bres in Jeruzalems muren (2Kn 25:3v.; Jr 52:6v.) (vandaag nog op 17e Tammoez)
- 5e mnd: 9 Av 586, tempelbrand (2Kn 25:8v.; Jr 52:12v)
- 7e mnd: 3 Tisjri 586: moord op Gedalja (2Kn 25:25v.; Jr 41:1-3)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

De tien beloften (8:19c-22)

(slot van punt 8) vs19c: ‘Hebt *èmet* (waarheid/trouw) en *sjalôm* (vrede) lief’ (heel praktisch)

Gods Woord hoger dan tradities (zoals vastendagen)

(9) vs20-22 ware religie is zo aantrekkelijk dat de volken zullen toestromen om JHWH te leren kennen:

(a) zo in die tijd al,

(b) zo ook de roeping van de Gemeente door prediking én gedrag (bijv. Fp 2:14v.),

(c) zo ook vooral in het Mess. rijk (Js 2:2-4; Mi 4:1-4)!

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

De tien beloften (8:23)

(10) vs23 de wereldwijde faam van Israël

Talmoed: 2800 volgelingen van één Jood: 4 slippen (*tsi-tsijjot*), 70 volken (Gn 10) en 10 mannen per slip per volk: 4 x 70 x 10 = 2800!

Zich bekeren tot de God van Israël! zo nu al de Gemeente

'God met u, laat Hij zo ook met ons zijn'

Verbond van Abraham ('in u…) >> nieuwe verbond (1Ko 11:25; 2Ko 3:6): universele betekenis

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

Eerste Godsspraak (9:1a)

Indeling:

- Zc 9–11 eerste last/Godsspraak
- Zc 12–14 tweede last/Godsspraak

Hebr. *massa*, ‘opheffen’ (van *n-s-’*, ‘dragen’)

- last (die de profeet moet dragen; persoonlijke betrokkenheid bij de boodschap), óf
- ‘verheffen’ van de stem: orakel (goddelijke uitspraak) (vgl. Ml 1:1)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

Eerste Godsspraak (9:1)

9:1-8 alle hier genoemde steden (Hamath, Damaskus, Tyrus, Sidon, Filistijnse steden) liggen binnen het gebied van vs10b (vgl. Gn 15:18; 1Kn 4:21 Salomo's regering!)

Ook Libanon, Jordanië, het huidige Syrië en de helft van Irak behoren tot het profetisch grondgebied

Daarom door God geclaimd > eerst veroverd door Alexander de Grote (Gods werktuig tegen Perzië) > uiteindelijk deel van het Messiaanse rijk

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

Eerste Godsspraak (9:1)

Rasji e.a.: ‘In het land Hadrach [gebied bij Damaskus] en in Damaskus zal zijn [= Gods] rustplaats zijn [d.i. worden deel van het Messiaanse rijk], want op JHWH is het oog van de mens [gericht] en dat van alle stammen van Israël’

Dus niet alleen gebied veroverd, maar de mensen daarin bekeren zich tot JHWH (8:22v.!)

Of: ‘want JHWH slaat het oog op mensen en op alle stammen van Israël’ (met zegen én oordeel)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

Eerste Godsspraak (9:2-4)

Vs2b-4 ook Tyrus & Sidon (huidige staat Libanon) zullen er deel van uitmaken, ondanks Tyrus' (vermeende) 'wijsheid' (natuurlijke slimheid)

Het rijke Tyrus was een sterke zeevesting, toch in 332 v.C. door Alexander veroverd na beleg van 7 maanden (vs4: door Gods toedoen!) > totaal verwoest

Vgl. Ez 27v. met verwijzing naar Tyrus' machtige engelvorst ('cherub' in Eden, Gods hof)

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

Eerste Godsspraak (9:5v.)

Vs5v Er waren vijf Filistijnensteden: Askelon, Gaza, Ekron, Asdod (alleen Gath niet genoemd, waarschijnlijk omdat het toen niet meer bestond [vandaag alleen als *tel*]; vgl. Am 1:6-8; Zf 2:4, zelfde vier genoemd)

Deze steden vertrouwden op Tyrus, maar hun hoop nu vervlogen > zelf verwoest (door Alexander) > door bastaardvolk bewoond

Targoem & Rasji: 'vreemd' volk zal er eens wonen, d.i. Israël zelf!!

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

Eerste Godsspraak (9:7v)

Vs7 afgoderij: bloed eten (Ez 33:25) > eenmaal bekeren zij zich & worden zelfs leiders in Juda

Zullen zich met Israël vermengen net als de Jebusieten eens deden (na de verovering door David)

•Rasji: Ekron zal een voluit Israëlitische stad zijn net als Jebus/Jeruzalem

•Ibn Ezra & Kimchi: Ekron zal schatting betalen aan Israël net als eens de Jebusieten deden

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

Eerste Godsspraak (9:8)

Vs8 God beschermt zijn ‘huis’ (land, stad en/of tempel) > geen indringers & onderdrukkers meer: als een ‘muur’ rondom zijn huis (vgl. 2:5!)

‘Want nu heb Ik met mijn ogen gezien’, nl. Israëls onderdrukking (Ex 3:7!), daarom nooit meer zulke ellende

Ibn Ezra: dit zijn juist woorden van de profeet zelf: hij verzekert het volk dat hij in de geest de volledige vervulling van Gods beloften al heeft aanschouwd

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

Eerste Godsspraak (9:9)

Vs9b zeer verrassende introductie van de grote Held!

Rasji: kan alleen de Messias zijn (niemand zoveel macht)

Ibn Ezra: profetie doelt op Judas de Makkabeeër (type!)

Hij is *tsaddiq*, 'rechtvaardig', hier misschien: 'gerechtvaardigd, Hem is recht gedaan > zegevierend'

Hij is *nosja^{c}*, van *j-sj-^{c}* (vgl. Jesjoeah!), d.i.:

- 'redding brengend' (SV: Heiland) óf
- 'redding ontvangend' > overwinnend

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

Eerste Godsspraak (9:9b)

Vs9b nederig: rijdend op een (vreedzaam) ezel(sveulen): Mt 21:5; Jh 12:15 (niet op een strijdros; vgl. vs10: paarden worden juist weggedaan)

Jesjoeah's intocht voorbode van de grote eindoverwinning bij de wederkomst; vgl. spanning:

(a) Mi 5:1 geboorte) eerste komst

(b) Zc 9:9 intocht) eerste komst

(c) Dn 7:13 verschijning op wolken) tweede komst

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018

Eerste Godsspraak (9:10)

Resultaat van de komst van de Messias: al het wapentuig weggedaan: Efraïms strijdwagens, Jeruzalems paarden, Israëls strijdboog

('Efraïm' [10-stammenrijk] genoemd omdat het zal delen in Juda's Messiaanse zegen; zie bijv. Js 11; Ez 37)

Sjalom verkondigd aan alle volken

Ps 72:8 *alle* zeeën incluis; Eufraat grens van het rijk Israel, 'einden der aarde' grens van de Messiaanse regering

Einde 2e les

© Prof. Dr. Willem J. Ouweneel -
Stg Shalom Network.nl 2018